

ת"פ 46952/12/12 - מדינת ישראל נגד רחל מיכאלוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 46952-12-12 מדינת ישראל נ' מיכאלוב
בפני כב' השופט בכיר יצחק יצחק

המאשימה	בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד מורן אפרים נגד רחל מיכאלוב
הנאשמת	ע"י ב"כ עו"ד בוסיס

הכרעת דין

אני מורה על זיכוי הנאשמת מהעבירה נשוא כתב האישום, וזאת לנוכח קבלת ההגנה שעניינה זוטי דברים, כאמור בסעיף 34 י"ז לחוק.

מבוא

- נגד הנאשמת הוגש כתב אישום בעבירת גניבה, עבירה על פי סעיף 384 לחוק העונשין - התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק").
- על פי עובדות כתב האישום, ביום 6.8.12 בסמוך לשעה 18:00 בסופרמרקט ריבוע כחול ברחוב הרצל ברמת גן, גנבה הנאשמת בשר בקר בשווי 301 ₪ אותו הכניסה לתיקה ויצאה מהחנות מבלי לשלם עבורו.

פרשת התביעה

- התביעה הגישה בהסכמת ההגנה את הודעת הנאשמת (ת/1), דו"ח פעולה (ת/2), דו"ח מעצר (ת/3), העתק קבלה (ת/4) והודעת הקב"ט (ת/5).
- התובעת עומדת על הרשעת הנאשמת אשר מודה בביצוע העבירה ומציינת את הערך החברתי אותו יש לקיים. קרי, שמירה על רכוש הציבור. כמו כן עותרת התביעה לדחות את הגנת זוטי הדברים אותה העלתה הסניגוריה.

5. בעדותה בבית המשפט הודתה הנאשמת במעשה הגניבה והוסיפה כי היא מתביישת בכך ועשתה זאת לנוכח מצבה הכלכלי העגום וכלשונה:

"לקחתי חלק קטן של בשר. אין לי אפשרויות. אין לי בעל. אני מתביישת על זה שלקחתי. לא היה לי כסף, אז לקחתי. אינני עובדת. אין לי הרבה כסף. יש לי 2,500 ₪. אני מאשרת שאני מקבלת גמלה בסכום של 2,752 ₪. מקזזים לי ונשאר לי 2,500 ₪. יש לי חוזה שכירות בעכו. אני משלמת על הדירה 1,500 ₪. יש לי הוצאות של גז, חשמל, מים. אין לי מספיק... את הבשר שכתוב בכתב האישום לקחו ממני אותו"

(ראה פרוטוקול מיום 23.4.14 עמ' 3 שורות 23-29).

6. לשיטת הסניגוריה עומדת לנאשמת הגנת זוטי דברים כאמור בסעיף 34 יז לחוק ועל כן יש לזכותה וזאת משום שמתקיימים כל הקריטריונים הדרושים.

7. הסניגוריה טוענת כי מדובר בגניבת מזון שאינה מתוחכמת מה גם שהנאשמת נתפסה בכף ולא נגרם כל נזק. בכך, לשיטת הסניגוריה, מתקיים הרכיב השני של סייג זוטי הדברים והוא רכיב התוצאה. עוד טוענת הסניגוריה, כי מקרים מסוג זה אמורים להיפטר על ידי רשויות הרווחה ולא בדרך של הגשת כתב אישום. לפיכך, בנסיבות אלה לא קיים אינטרס ציבורי המחייב את הרשעת הנאשמת.

דין והכרעה

8. הנאשמת ילידת 1946, דלת אמצעים שאינה עובדת למחייתה ומתקיימת מקצבת הכנסה. בעדותה מתארת הנאשמת את המחסור והקשיים הניצבים לפניה והמקשים על קיומה.

9. לאחר בחינת הראיות ושמיעת טיעוני הצדדים, הנני סבור כי ראוי להורות על זיכוי הנאשמת וזאת משום קבלת הגנת זוטי הדברים כקבוע בסעיף 34 יז לחוק.

10. הגנת זוטי הדברים קובעת כי לא ישא אדם באחריות פלילית למעשה אם לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך. (סע' 34 יז לחוק העונשין - התשל"ז - 1977).

11. לא אחת שופטים הביעו מורת רוחם על עצם העמדת נאשם לדין, אף שנאלצו להרשיעו או להטיל עליו עונש סמלי על מנת להפגין את דעתם כי מדובר בזוטות (ראה לעניין זה ע"פ 563/96 וע"פ 45/49).

12. התקיימותו של סייג זוטי הדברים מותנה בקיומם של ארבעה תנאים מצטברים: טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי כאשר ההנחה העומדת מאחורי קיומו של הסייג היא שלא כל פגיעה בערך חברתי מוגן ראויה להטלת אחריות פלילית בגינה, והיא שמורה לפגיעות משמעותיות.

13. באשר ל"טיב המעשה", במקרה דנן הנאשמת גנבה נתח בשר מסופרמרקט וזאת משום שאפשרויות קיומה מצומצמות. מדובר בגניבת מזון לאכילה הא ותו לא.

14. "נסיבות המקרה" הוגדרו בין השאר ע"י כב' השופטת ד"ר מ' אגמון-גונן כאופן ביצוע המעשה ותנאי הזמן והסביבה שבהם אירע (ראה ת"א (י-ם) 105/02 ניר נ' מסע אחר פס"מ תשס"ג (3) 433, בעמ' 451). הרקע למעשה הינו אך ורק לנוכח מצוקתה הכלכלית בה שרויה הנאשמת. הנאשמת ביצעה את המעשה שלא על מנת להתעשר ועובדה זו צריכה להילקח בחשבון. אין מדובר בעבירת רכוש שבד"כ נועדה למען עשיית רווח בדרך קלה.

15. לצד כל אלה, יש להתחשב בנסיבותיה האישיות של הנאשמת, גילה המבוגר ומצוקתה הכלכלית.

16. באשר "לתוצאותיו" של המעשה, ניתן לומר כי הנזק מזערי הן בסוגו והן בהיקפו.

17. באשר לאינטרס הציבורי, לא אחת נקבע בפסיקה כי ה"אינטרס הציבורי" הינו התנאי המכריע לתחולת הסייג זוטי דברים. על בית המשפט לבחון האם מעשה העבירה הצמיח מידה מזערית של סכנה לציבור. (בעניין זה ראה ע"פ 7829/03 מ"י נ' אריאל הנדסת חשמל [הוצאת נבו]). ככל והשפעתו של המעשה על החברה הינה מזערית, אין זה יהיה ראוי להכתיים את הנאשם בהרשעה פלילית. במקרה דנן ולאור הנימוקים שצוינו לעיל, אני סבור שלא קיים אינטרס ציבורי בהרשעת הנאשמת בנסיבות האמורות.

18. מצאתי מקום להעיר כי לעיתים חש אני אי נוחות מהגשת כתבי אישום כלפי אדם בשל גניבת מזון שתכליתה היא אחת ויחידה דהיינו, למחייתו וקיומו הבסיסי. אין המדובר בגניבת מזון המתלווה אליה גם גניבת מוצרי מותרות כגון בשמים או גניבת מזון בהיקף מסחרי. נקל לתאר את קשייו של אדם הנאלץ לגנוב מוצרי מזון למחייתו והבושה הנלווית לכך.

19. סוף דבר, אני מוצא מקום להורות על זיכוי הנאשמת מעבירת הגניבה.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתנה היום, כ"ח אייר תשע"ד, 28 מאי 2014, במעמד הצדדים

עמוד 3

